

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravljalstvo je v Ljubljani, Gradniška šte. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Načelnik za osemle SRSI letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 11. avgusta 1921.

ŠTEV. 82.

Dopustnost označbe „50 olo cenejše“.

Vsled nestalnosti blagovnih cen v zadnjem času je že parkrat postalo aktualno vprašanje, ali so dopustne v reklamni označbe, kot n. pr. »Za 50% cenejše«. Vsled rapidnega padca cen manufakturne in druge robe ter nagromadenja zaloga iščejo trgovci vsa mogoča sredstva za brzo oddajo blaga. Pri tem pride do neizogibnih konfliktov s konkurenco ter do opravičenih in neopravičenih ovadb, vsled česar se morajo s tem vprašanjem pečati tudi obrtna oblastva.

V poštvi pridejo § 44 obrtnega reda in v zvezi s tem paragrafom storjena določila o zlorabi obrtnih pravic, ječa določila razprodajnega zakona z dne 16. januarja 1895, drž. zak. št. 26. Glavni cit. § obrtnega reda so obrtniki opravičeni, posluževati se različnih sredstev reklame. Zakon pojma reklame ne opredeljuje na nedvoumen način in se potemtakem dopustne vse oblike reklame, v kolikor ne kolidirajo z izrecnimi postavnimi in oblastvenimi prepovedmi ter ne posegajo v pravice kakšnega drugega obrtnika. V tem okviru so dovoljena vsa mogoča reklamna sredstva. Po teh izvajanjih bi bila označba, kot smo jo gori navedli, dovoljena, ker ne zadene zasebnih pravic drugih obrtnikov, kajti vsakdo sme prodajati po cenah, ki jih sam določi in tudi pod lastno ceno.

Nastane pa vprašanje, ali pri taki označbi ne obstojajo kriteriji razprodajnega zakona z dne 16. januarja 1895, drž. zak. št. 26 ter ali ne obstoja tukaj namen obiti njegova določila. Bistveno po pojem razprodaje je, da dotične osebe prodajo vso zalogo vsled popolne opustitve ali izpremembe obrta. Pri tem ne pride v poštev, ali gre za opustitev celokupnega obrata, ali pa pri obratih, ki obsegajo več blagovnih oddelkov, samo za opustitev enega ali drugega oddelka, oziroma ene ali druge blagovne branše. Tudi ni potrebno, da obrtnik

pri napovedi razprodaje izrecno uporablja označbo razprodaje, temveč praksa smatra za razprodajo vsako v gornjem namenu izvršeno prodajo. Razprodajnega zakona na pr. ni uporabljati pri prodajah, pri katerih gre za likvidacijo enega dela zaloge pri istočasni preselitvi v drug kupčijski lokal, ne pa za prodajo vse zaloge vsled opustitve ali izpremembe obrta. Samo kriterij pospešitve prodaje blagovne zaloge torej ne zadostuje, ako ne pristopi kriterij opustitve ali izpremembe obrta.

Označba »50% cenejše« je po našem mnenju premalo opredeljena, da bi mogli govoriti o razprodaji, oziroma o namenu, izvesti skrivoma razprodajo, kot si jo zamišlja zakon o razprodajah. Praksa obrtnih oblasti je bila v tem oziru dozda seveda različna in je deloma tudi podobne označbe kaznovala kot kršitev gornjega zokona. Tako je v enem primeru bil kaznovan trgovec, ki je uporabljal naslednji reklamni plakat: »Moji cenjenim odjemalcem! V moji zalogi se je blago zelo nagromadilo. Zato sem prisiljen, del svoje zaloge prodati proti popustu 50%, da tako odpomore pomankanju prostora«. V tem primeru je šlo po informacijah dotične obrtne oblasti pač za opustitev gotove blagovne stroke, vsled česar bi bil moral dotičnik prositi za dovoljenje razprodaje.

Ako uporablja trgovec samo označbo »za 50% cenejše«, ter iz drugih momentov ni jasno razviden njegov namen opustiti dotično blagovno branso, pač se ne moremo govoriti o razprodaji. Naloga obrtne oblasti je v tem primeru, da potom poizvedovanj dožene, ali gre samo za efemerno olajšanje zaloge ali za opustitev. Le v zadnjem slučaju je početje trgovca kaznjivo, drugače gre za brezdvomno dopustno reklamo.

Vse to navajamo v informacijo gremijem in posameznikom, da ne bo prišlo do neutemeljenih ovadb. Sploh moramo poudariti, da se slični konflikti morajo reševati v okviru gremijskih odborov ter se mora predvsem skušati

doseči miren sporazum, ne pa takoj apelirati na obrtno oblastvo in njene organe. Med cilje gremijske organizacije spada eminentno tudi poravnava konkurenčnih konfliktov med posameznimi člani v posebnih razsodiščih. Le ako poravnava ni mogoča, naj nastopi upravna oblast.

Pravilnik o carinskih posrednikih.

(Nadaljevanje.)

Postavitev carinskih posrednikov se objavlja v službenem delu »Službenih Novin«. Oni stojijo oziroma na carinsko posredovalne posle pod kontrolo carinarnic in finančnega ministra, odnosno generalne direkcije carin.

Trgovske tvrdke in pravne osebe, ki hočejo vršiti carinsko posredništvo, morajo dokazati, da imajo uslužbenega vsaj enega kvalificiranega posrednika. Z iztopom posrednika izgubijo tvrdke pravo posredovanja, ako tekom enega meseca ne nastavijo novega.

Vsak imenovan carinski posrednik mora tekom enega meseca pričeti izvrševati carinsko posredovanje, ker izgubi pravico do posredovanja.

Kavcija je po novem pravilniku določena za carinarnico I. vrste 15.000 dinarjev, II. vrste 10.000 dinarjev, v vseh drugih krajih 5000 dinarjev.

Za vsako podružnico carinskega posrednika ali posredništva se mora kavcijo posebej položiti. Kavcija se lahko položi ali v gotovini, ali v državnih papirjih, ali od države kot pupilarno varnih garantiranih papirjih.

Vsi že obstoječi posredniki morajo svoje kavcije dopolniti najpozneje tekom tega meseca in s 1. januarjem 1922 zamenjati za same državne efekte. Kavcija služi za osiguranje kazni, ki jih prisodi posredniku carinarna po carinskem zakonu odnosno po pravilniku o carinskih posrednikih. V takem slučaju mora posrednik takoj dopolniti kavcijo, če ne

se mu prepove nadaljno poslovanje in po preteku 15 dni sploh odvzame posredovanje.

Posredništva smejo vršiti samo imenovani carinski agenti ali osebno ali potom svojih pomočnikov, ki pa ne smejo podpisovati dokumentov. Pomočnike mora posrednik prijaviti carinskemu uradu.

Carinski posrednik mora stranki, ki ga je pooblastila v posredovanje, po izvršeni carinski ekspediciji blaga, podati natančen račun, iz katerega mora biti razviden vsak izdatek posebej, kakor tudi nagrade za posredovanje. Višina nagrade se določi v posebni tarifi. Tako tarifo predpiše trgovska in obrtniška zbornica za carinarnice svojega področja v sporazumu z upravnikom carinarnice. Tarifa stopi v veljavo, ko jo odobri finančni minister odnosno generalna direkcija carine. Vsaka zbornica mora v krajevnih listih objaviti odobreno tarifo, ki velja za njeno področje. Ta tarifa mora biti izveščena na vidnem mestu na carinarnici v vsaki posredniški pisarni.

Največji uspeh naših stremeljenj, da napravimo konec dosednji anarhiji je, da smo dosegli po energičnem posredovanju pomočnika ministra financ dr. Kostrenčiča maksimiranje honorarjev carinskih posrednikov. Pozivljamo trgovsko zbornico, da nemudoma skliče anketo in izdela tarifo za carinske posrednike. Obenem bi želeli, da se uredi tudi maksimalna špediterska tarifa, ker računi špediterjev zadnji čas tudi že ne poznajo nobenih mej.

Zakasnelo blago mora carinski posredovalec na lastne stroške odkupiti od carinarnice in ga oddati pooblastilcu tekom treh dni, ako je zakasnitev nastala po krivdi carinskega posrednika.

Carinskega posredovalca se sme kaznovati za sledeče krivde:

1. ako je namenoma in brezvestno povzročil svojemu pooblastilcu večje stroške;

Gospodarske razmere v Sloveniji sredi preteklega stoletja.

(Po zborničnih poročilih sestavi I. Mohorič.)
I. doba 1850—1855.

(Nadaljevanje.)

Pivo je bilo takrat, ko se je ustanovila pivovarna med navadnim ljudstvom takorekoč nepoznano in ker se je po Dolenjskem vsepovsod kultiviralo vino, je bila produkcija piva odvisna od vinske letine. Ker je podjetje stremelo za tem, da zvari dobro pijačo in jo vpelje med ljudstvo, se mu je posrečilo že leta 1837 podati 1152 in leta 1838 pa 1328 veder. Največ piva so konzumirali uslužbenci železarne in steklarne, katere obrat pa so v petdesetih letih popolnoma opustili. Po opustitvi steklarne je padel konzum piva za 250 do 300 veder. Kljub menjajočemu se konzumu, je razen let 1834, 1835, 1836 in 1840 produkcija presegla vsako leto 1000 veder. Od leta 1844 do 1848 se je konzum zvišal že nad letnih 2000 veder. Za zvišano produkcijo je bilo potrebno razširiti naprave, k čemur se pa vodstvo radi neugodne lege Soteske in težavnega dovoza ni moglo odločiti. Glavni konzumenti pivovarjen so bili razen Dvora, Novomesto,

Černomelj, Toplice, Žežemberk in Kočevje.

Podjetje se je mnogo pritoževalo proti trošarinski kontroli, zlasti proti vpeljavi termometra in sacharometra, češ, da je njih uvedba nepotrebna, taka obdavčitev komplicirana in nepraktična, posebno pri malih pivovarih, ki si ne morejo držati posebne kemika. Trošarine je pivovar plačal l. 1851 2.302 fl.

Razen pivovara v Soteski so bili na Dolenjskem še neznatni pivovari v Novemestu, Veršlinu, Kočevju in Ribnici, ki pa niso mogli uspešneje konkurirati s Sotesko. Konkurenca je bila že tedaj občutna, edinole iz Gradca, od koder se je uvažalo takozvani »Lagerbier«.

Potrebo ječmena za izdelovanje slada je krila $\frac{2}{3}$ do $\frac{1}{2}$ z uvozom iz Hrvaške, glavno iz karlovske okolice. Cena ječmena, vsetvši voznino je znašala 63 krajcarjev na mernik. Na Kranjskem, kjer se je nakupovalo le neznatni del potrebe, so bile cene vedno znatno višje. Do leta 1848 se je ječmen nabavljaj na Kranjskem, kjer je imela gosposka na svojih dominijih, ki so imeli pravico na desetino, večje zaloge. Od leta 1848 pa so veleposestva sama imela le neznatne zaloge, od katerih niso mogla ničesar odprodati.

Hmelj je dobival pivovar preko

Dunaja in Ljubljane iz Zorca. Radi izredno visokih cen je skušal pivovar vpeljati pozneje ameriški in bavorski hmelj, pa se poskusi niso obnesli in iz njih izdelano pivo ni imelo one kvalitete, kot iz žateškega hmelja.

Pivovarna v Senožečah je bila zgrajena tekom leta 1858. Z obratom je pričela 12. februarja 1859. Takoj nato pa je izbruhnila vojna na Laškem, tako da se pivovarna ni mogla preskrbeti s potrebnimi surovinami in je morala obrat ustaviti, ker je bila železnica za civilni promet zaprta. Kljub temu je v drugi polovici leta producirala 7500 veder piva, za kar je porabila 5640 mernikov slada, 5640 funtov hmelja, 262 klafter drv, 1200 centov premoga, 70 centov smole in 815 centov ledu.

Senožeška pivovarna je bila opremljena z najnovejšimi stroji. — Parni stroj je imel 12 konjskih sil. Leta 1860 se je opremil pivovar še z mlinsko napravo.

Pivovarna v Kamni gorici je producirala v letih 1857 do 1860 povprečno 1140 do 1335 veder piva, za kar je porabila 570 do 670 mernikov slada, 760 do 890 funtov hmelja. Obratni kapital je znašal 4560 gld. Pivo se je razpečalo v radovljiškem okraju.

Leta 1855 se je zgradil na ljubljanskem polju c. kr. priv. parni

molin. Parni stroj je imel 16 k. sil. — Mesečni povprečni mlevski obrat je znašal 2500 mernikov pšenice, iz katere se je namlelo ca 1500 centov moka in okrog 360 centov otrob. — Moka se je razprodala po večini na Kranjskem. Za kurjavo se je porabilo mesečno okrog 2000 centov šote. Obratni kapital je znašal 15.000 fl. Mlin je zaposljeval 15 delavcev in je bil last Janeza Pothorna.

Izmed ostalih obrtno-industrijskih podjetij bi bilo v dobi šestdesetih let omeniti v kranjskem okraju sedem kamnolomov, deset opekaren, 2 žagi, napravo za žganje špodija, potašlja, več lončarij in štiri pivovarne. v tržiškem okraju 10 železarskih podjetij, tovarno za usnje, barvarne in pletarska podjetja, v radovljiškem okraju razen že naštetih železarskih podjetij, 4 opekarn, 7 lončarij, 10 izdelovalcev suknja in odej, 1 mlarno in 3 pivovari. Kamniški okraj se industrijsko ni mogel razviti. V kamniškem okraju je bilo sicer nebroj mlinarjev, opekarna, par sekirnih kovačev in žrebljarjev, lončarij, dalje štiri klejarne, smodnišnica in pivovarna v Mengšu. V ljubljanski okolici bi bilo omeniti razen poprej opisanih 14 oljarjev, 4 žagarje, 68 mlinarjev, 9 opekaren, 2 lončarije, pivovarno in mlarno.

(Dalje prihodnjič.)

2. ako je ponujal ali dal carinskemu osebju nagrade ali darove, na kar carinsko osebje nima pravice;
3. ako ni ustregel pismenemu pozivu carinarnice tekom 24 ur;
4. ako na ustmeni poziv poslujočega uradnika ne prisostvuje pregledu blaga za predložene deklaracije, ali ako prekine že začeti pregled blaga;
5. ako s svojo prijavo in delom oškoduje interese ali blago svojih pooblastilcev;
6. ako ne izroči svojemu pooblastilcu blaga najpozneje tekom treh dni po dovršeni ekspediciji;
7. ako svojemu pooblastilcu ne poda pravilnega računa;
8. ako pomaga pri tihotapstvu, ali se ga sam udeleži, ali ako deluje na to, da se carinski predpisi izigravajo;
9. ako se izkaže, da pristransko postopa napram svojim pooblastilcem, s tem da izvršuje ekspedicije enemu hitreje, drugemu namenoma bolj počasi;
10. ako za svoje delo zahteva ali pobira od svojih pooblastilcev več kakor mu je po predpisani tarifi dovoljeno;
11. ako sporoča drugim poslovne tajnosti svojih pooblastilcev glede ekspediranega blaga, kakor na pr. trdke, sklepne pogoje za kupčijske pogodbe, kakor vse druge podatke, ki se jih smatra za trgovske tajnosti;
12. ako brez vzroka odkloni posameznikom carinsko posredovanje;
13. ako s svojim obnašanjem v prostorih carinarnice na kakršenkoli način ovira poslovanje, v kolikor to ni kaznjivo po kazenskem zakoniku;
14. ako noče pristati na razsodišče v spornih zadevah o odnosu se ne podvrže odloku razsodišča.

(Konec prihodnjč.)

Ljubljanski „Veliki Semenji“ od 3. do 12. sept.

Pojasnila daje brezplačno Urad Ljubljanskega Velikega Semnja v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II.

Gospodarska konferenca na Bledu.

Dne 30. in 31. julija se je vršila na Bledu konferenca o ustanovitvi trgovsko politične centrale in skupnega zastopstva industrijskih organizacij v Beogradu. Sestanek je bila sklicala Zveza industrijev v sporazumu s predsedništvom trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Od vseh zbornic in Zvez industrijev, ki so bile povabljene, so se odzvale trgovska zbornica v Beogradu po častnem preusledniku g. Riznič, in podpredsedniku g. Gjuriću, industrijska zbornica v Beogradu po g. Vapi in tajniku dr. Sv. Prediću, medtem ko so ostale zbornice, posebno na Hrvaškem v zadnjem momentu odrekle svojo udeležbo. Za ministerstvo trgovine in industrije je bil navzoč šef industrijsko-obrtnega oddelka inž. M. M. Savić, šef oddelka v Zagrebu J. Maksimović in šef oddelka v Ljubljani dr. R. Marn, za bosansko vladno se je udeležil sestanka vladni svetnik Komadina, za Ljubljansko zbornico predsednik I. Knez in tajnik dr. Windischer in za Zvezo gremijev tajnik I. Mohorič.

Vprašanje osnovanja trgovsko-politične centrale in skupnega zastopstva je že jako staro. Trgovska zbornica v Ljubljani je že leta 1919 sklenila osnovati svoje zastopstvo v Beogradu, pa je iz materijelnih razlogov ostal sklep tedaj neuresničen. Potreba zastopstva pa je postajala vedno bolj nujna, čim je postal položaj naše industrije bolj kritičen. — Ravno kar izdana uvozna carinska tarifa pa je še poslabšala situacijo naše industrije in vnovič prepričala industrijske kroge, da bo le z enotnim nastopom in solidarnostjo mogoče uplivati na vladno, da spremeni tečaj dosedanje gospodarske politike in začne posvečati več pažnje obstoju in snovanju industrije.

Glavna naloga trgovsko-politične centrale naj bi bila, da pripravlja gradivo in doseže sporazum med trgovskimi, industrijskimi in polje-

delskimi ter konzumentskimi interesi za bodočo definitivno carinsko tarifo, razen tega pripravljanje trgovskih pogodb, obravnavanje prometnih vprašanj, vprašanj oddaje javnih del in javnih dobav, ki so za nas najširše važnosti.

O ekspozeju inž. Šukljeja se je razvila obširna debata, v katero so posebno posegli gg. Riznić, Bertolić, Savić in dr. Windischer.

G. Riznić je povdarjal, da je svoječasn kot aktivni predsednik zbornice v Beogradu sprožil to idejo in uvedel pismeno anketo, ki je pridobila večino za to idejo, in da je trgovstvo vselej solidarno nastopalo z industrijo, vpoštevajoč važnost njene gospodarsko-politične vloge. Nova centrala bi bila v naši državi faktor, s katero bi morala vlada računati, ki bi pa tudi vladi olajšala delo in sporazum. G. Savić je posebno važnost polagal v svojem obširnem govoru, v katerem je brni delo državnih uradnikov in pojasneval težavno situacijo osrednjih uradov, na proučitev gospodarskih razmer po celi državi, medsebojno spoznavanje in pravilno informiranje. Bilo bi treba ustanoviti centralni gospodarski list, ki bi vplival na širše kroge, da spoznajo važnost industrije in prenehajo s pretiravanjem razrednih interesov. G. dr. Windischer je zavrnil od nekaterih predgovornikov izraženi očitki, češ da se trgovske zbornice ne bi bile obnesle, kot neosnovan, povdarjajoč, da niso trgovski krogi nikdar šli proti industriji, marveč da je pri nas baš trgovec v največjih slučajih podjetnik, snovatelj in soudeleženec novih industrij. Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani je sprejel že lani resolucijo, da se osnuje v Beogradu osrednja organizacija, odnosno eksekutiva gospodarskih korporacij, ki bi posredovala v splošnih vprašanjih med vlado in interesi.

Na podlagi rezultatov debate se je sprejel sklep, da se osnuje osrednji odbor vseh zbornic in Zvez v Beogradu s stalno pisarno. Izvoli se pripravljalni odbor, ki izdelava načrt pravil in pozove nenavzoče zbornice in Zveze, da pristopijo k tej osrednji organizaciji.

V nadaljnjih razpravah se je debatiralo o novi uvožno-carinski tarifi, o izvozni carini in o ostalih aktualnih vprašanjih posameznih industrij. Zastopniki posameznih industrij so zahtevali, da jim da država z zlatim agiom zaustavno zaščito proti inozemskemu dumpingu, to je prodajo blaga pod lastno produkcijsko ceno v svrhu uničenja naše industrije. Dalje je g. Mohorič predlagal, da se zahteva, da vlada čimprej osnuje v ustavi predvideni gospodarski svet, ki naj bo naš bodoči gospodarski parlament in ki mora biti zaslišan kot strokovni organ o vseh gospodarskih zakonih in ukrepih ter da se pozove vlado, da izdelava čimprej zakon o podpiranju domače industrije, ki ga tudi predvideva ustava in ki bo osnova novega dela podjetništva in ustvarjanja. Posamezni govorniki, med njimi g. Krejči so zahtevali revizijo dosedaj izdanih naredb in pravilnikov, ker imajo po ustavi izgubiti veljavnost.

Popoldanske debate so se udeležili Šuklje, Bertolić, Savić, Steinburg, Mohorič, dr. Possek in Krejči. V nedeljo se je v odboru, v katerega so bili začasno imenovani Šuklje, dr. Predić, dr. Windischer in Mohorič, razpravljalo o podrobnostih organizacije osrednjega zastopstva v Beogradu in zasiguranju prispevkov za vzdrževanje njene pisarne.

Načeto vprašanje reforme obstoječih trgovskih zbornic o odnosu preosnovanja industrijskili Zvez v industrijske komore ni dospelo do definitivne rešitve.

Upamo, da nam bo blejska konferenca kljub neudeležbe hrvaško-vojvodinskih zastopnikov morda vendarle v kratkem času prinesla kot uspeh organizacijo trgovsko-politične centrale.

Trgovci, industrija in obrtniki udeležite se Ljubljanskega Velikega Semnja! Preskrbite si vse olajšave za poset.

Koliko znaša gostaščina, vodarina itd. v Ljubljani?

Dobili smo uredbo o stanovanjih in najemih zgradb. Razglašena je bila v »Uradnem listu« z dne 6. julija 1921, pod št. 202. S prvim avgustom t. l. se poviša najemnina na tri, štiri in tudi večkratni iznos »osnovne« čiste najemnine. Kot osnovno najemnino je smatrati ono z dne 1. 7. 1914. Čista najemnina je ona, ki ne vsebuje gostaščine, vodarine in stroškov za razsvetljavo stopnjic. K tej, na tak način povišani najemnini pa je računati še sledeče postranske pristojbine in dajatve:

1. gostaščina, 2. vodarino, 3. kanalizacijsko pristojbino, 4. stroške za izpraznenje greznic, 5. stroške za ometavanje dimnikov, 6. stroške za razsvetljavo stopnjic. Predvsem nam je vedeti, koliko znašajo te postranske pristojbine za sedaj. Ako tega ne vemo, tedaj je vsaka kontrola poviškov nemožna.

Gostaščina se je zadnjikrat zvišala z »Uradnim listom« št. 68/208 iz l. 1920. Odmerna lestvica, ki je vsebovana v tem, »Uradnem listu« za čas od 1. 5. 1920 do 30. 4. 1921. je bila naknadno podaljšana do 30. 4. 1922, in sicer z »Uradnim listom« št. 46/119 iz leta 1921.

Gostaščina se ravna po čisti najemnini, t. j. po onem znesku, ki tvori tudi podlago za hišnonajemni davek. Obdači se pa z najmarino, ono najemnino, ki ne vsebuje nikakih neobdačljivih zneskov kot so vodarina, gostaščina, razsvetljava itd.

Gostaščina znaša pri letni najemnini do 200 K 0; od 200 K do 400 K 3% od 400 K do 600 K 4%, od 600 K do 700 K 5%, od 700 K do 800 K 6%, od 800 K do 900 K 7%, od 900 K do 1000 K 8%, od 1000 K do 1200 K 9%, od 1200 K do 1400 K 10%, od 1400 K do 1600 K 11%, od 1600 K do 1800 K 12%, od 1800 K do 2000 K 13%, od 2000 K do 4000 K 14% in nad 4000 K pa 15%. Vodarina se sedaj pobira v višini 15% in kanalizacijska pristojbina pa v višini 2% od čiste najemščine. Poročila za ometanje dimnikov, za razsvetljavo stopnjic in za čiščenje greznic se smejo zahtevati le v višini dejanskih izdatkov.

Konečno omenjamo še, da se pristojbina za vojaško nastanitev pobira v višini 3% in sicer tudi od čiste najemnine.

P. n. naročnikom!

Uredništvo namerava med 3. in 12. septembrom t. l., to je za čas Ljubljanskega velikega semnja izdajati list DNEVNO. Ker bodo posebne izdaje (ob poneči jkih, sredah in petkih) prinašale poleg zanimivih podatkov o semnju različne priloge, ki se bodo dale izrezati v brošure in bodo za trgovce, industrijalece in obrtnike stalne koristi, kakor: poštno pristojbino, razprave o carini, čas žetve poljskih pridelkov itd. itd., prosimo one naročnike, ki bi na te številke reflektirali, da to nemudoma naznanijo upravnistvu. Cena posamezni številki bo 2 K.

Izvoz in uvoz.

Anketa radi izvoza vina. 30. pr. m. se je vršila vinogradniška anketa Hrv. slav. gospodarske družbe in središčne zadruge v Zagrebu, na kateri se je pretresalo vprašanje, kako bi se omogočil izvoz naših vin v inozemstvo. Anketa, kateri je predsedoval Miroslav grof Kulmer je prišla do sledečih sklepov, katere je predložila merodajnim ministrstvom v Beogradu, kraljevemu namestniku in poverjeniku za narodno gospodarstvo v Zagrebu v rešitev: 1. s čehoslovaško republiko naj se sklene glede izvoza vina podobna pogodba, kakor jo je sklenila Italija s čehoslovaško; 2. izvozna carina naj se popolnoma ukine; 3. železniški tarifi naj se znižajo; 4. davčne ugodnosti naj se nadalje dovoljujejo le takim nasadom, ki se urejajo na mestih, ki niso za drugo rabo, kot za vinograd; 5. subvencionira naj se vsaj ena agentura na zadržiški

podlagi, ki bi vršila propagando za naša vina v inozemstvu, posebno na velesejmih; 6. z brzini transporti in primernimi tarifami naj se omogoči čim živahnější izvoz svežega grozdja.

Svoboden izvoz moke na Madžarskem. Madžarska vlada je dovolila svoboden izvoz enega milijona met. st. moke. Povpraševanje čehoslovaške in Avstrije po moki je veliko, došlo je do večih sklepov. Radi živahnega povpraševanja so madžarski mlini zvišali ceno moki 0 na 2800 madž. kron za 100 kg.

Uvoz mesa v Zedinjene Države. Četudi proizvajajo Zedinjene Države več mesa, kot katerakoli druga država na svetu, vendar uvažajo velike količine mesa, katerega potem zopet izvažajo v druge države, posebno v Anglijo. Po poročilih United States Department of Agriculture je znašal uvoz v preteklem letu 160,000,000 funtov mesa raznih vrst, ki pa ni bil največji, ker je znašal uvoz l. 1914. 323 milijonov funtov.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Trgovska sodišča. Praska trgovska zbornica je enoglasno sprejela predlog nemških trgovcev in industrijalcev, da se sestavi sodišča med nemškimi in čehoslovaškimi trgovci in industrijalci, ki bi sodili v državi toženega in v katerih bi bil od vsake strani navzoč po en zastopnik trgovine in industrije z glasovalno pravico. Govori se, da bodo taka sodišča organizirana med čehoslovaško z ene strani in Avstrijo, Jugoslavijo, Poljsko, Rumunijo in Madžarsko z druge strani.

Cerealije na Dunaju. V privatnem izvenborznem prometu se je pojavila divja hausse, kot posledica konference pri ministrstvu financ, ki je moralo priznati, da vlada nima toliko moči, da bi ustavila špekulacijo. Dolar je dosegel 1110 avstr. kron, marka 13.90, čehoslovaška krona pa 14 a. k. Tudi na blagovni borzi so se pokazale visoke cene. Koruzo plačujejo Dunajčani po 7.04 j. K, ječmen franko Dunaj po 23 madžarskih kron, oves pa po 45 madžarskih kron franko Wien. Da je k tem cenam mnogo pripomogla suša — ni dvoma.

Mednarodni semenj čevljev, usnja in kož. Med 3. in 7. oktobrom se bo vršil kakor navadno v Londonu v Royal Agricultural Hall, mednarodni semenj usnja, kož in čevljev.

Industrija.

Italijanski kapital v Galiciji. V zadnjem času je italijanski kapital prestopil gališko mejo. Družba »Petroli d' Italia«, ki se je dosedaj bavila z vrtnjem v Albaniji, si je prisvojila petrolejske kraje v zapadni Galiciji in jih bo izkoriščala.

Denarstvo.

Naredba, s katero se prepoveduje iznašanje zlatega in srebrnega denarja kakor tudi dinarskih, odnosno dinarsko-kronskih bankovcev. Naredba se glasi sledeče. 1. Dokler se ne odredi drugače, je prepovedano iz države iznašati efektivni zlati in srebrni denar brez razlike, tudi v najmanjših količinah, kakor tudi naš papirni denar — dinarske, odnosno dinarsko-kronske bankovce. Izjemoma se dovoljuje jemati s seboj naše bankovce samo potnikom za njih potrebe. Potniki z vidiranim potnim listom za inozemstvo, smejo jemati s seboj največ po 2000 dinarjev za osebno, in sicer samo enkrat na mesec. Da se onemogoči zloraba glede iznašanja naših bankovcev, morajo carinski organi na izstopnih carinarnicah vedno zahtevati od potnikov, naj prijavijo količino bankovcev, ki jih imajo pri sebi. Vsote do 2000 dinarjev se jim dopuščajo za iznos, ostanek pa se pridržijo ter pošljejo po dotičnih finančnih upravah, odnosno delegacijah, naknadno in najkonejše v desetih dneh, da se izroče osebam, ki so jim bile vzete. Ako se primari, da se na ta način odvzamejo vsote dinarskih, odnosno dinarsko-kronskih bankovcev inozemskim državljanom, se pošljejo te vsote glavni državnim blagajni, da jih s čeki po ministrstvu za zunanje zadeve nakaže osebam, ki so jim bile odvzete. — 2. Da je mogoče voditi kontrolo o iznašanju zlatega in srebrnega denarja kakor tudi dinarskih, odnosno dinarsko-kronskih bankovcev, ob

tranzitu, morajo inozemski potniki na vstopnih carinarnicah prijaviti količine, s katerimi razpolagajo. Vstopne carinarnice popišejo, prijavljene količine ter izdajo o tem potrebna potrdila, s katerimi edino jih smejo inozemski potniki iznesti iz države bodisi takoj, bodisi v roku enega meseca od dne, ko so dospeli v državo. — 3. Vsako nasprotno postopanje se smatra za tihotapstvo in vsakdo, ki ne bi na poziv carinskih organov prijavil celokupne količine srebrnega in zlatega denarja in vsot, večjih od 2000 dinarjev za osebo, kolikor je dopuščeno iznesti, se smatra za tihotapca, ako bi se ob preiskavi našle pri njem. Najdene količine zlatega in srebrnega denarja in dinarskih, odnosno dinarsko-kronskih bankovcev se zaplenijo, z dotičniki pa se postopa kakor s tihotapci po predpisih carinskega zakona.

Odločba o likvidaciji centrale za plačila v inozemstvu. Ministrski svet je odločil na seji z dne 22. t. m., l. br. 8239, tako-le: Minister za finance se pooblašča, izvršiti likvidacijo centrale za plačila v inozemstvu tako, da se odreče pravici odkupa deviz po vseh starih obveznostih, ki so bile dane omenjeni centrali in katerim so roki potekali, pridrževaje položene kavicje v korist državne blagajne. Minister za finance se pooblašča, da sme položene kavicje vrniti in njih izdajatelj deloma ali popolnoma razrešiti odgovornosti za obveze, če blago, za katerega izvoz se je zavarovala valuta, ni bilo izvoženo ali če se je iz predloženih dokazil mogoče uveriti, da oni, ki je izdal obvezo, ni kriv, ako je ni izpolnil. Za obveze, katerim rok še ni potekel, se morajo kavicje vrniti, ker se država izjavlja za desinteresirano pri nakupu deviz v teh primerih.

Koliko je vredno zuriško notiranje naše krone. Ne velika! Ta odgovor nam daje slučaj, ki se je zgodil pred nekaj dnevi. 100 naših kron velja po zuriškem notiranju 3.40 frankov; ko pa se je našel človek, ki je po tej ceni na zuriški borzi iskal naše krone, ni mogel kupiti ničesar, šele ko je posredovalec limitiral 20 centov več, je mogel kupiti okrog 1000 K. To naj si zapomnijo oni, ki se čudijo, da naša krona slabo stoji, da požeje zuriške informatorje v kozji rog, za fin. ministrstvo pa bi bilo dobro, če bi se za ta slučaj malo natančneje po-interesiralo.

Definitivno saniranje južne železnice. Odločilna pogajanja o definitivnem saniranju Južne železnice se bodo vršila koncem avgusta ali začetkom septembra. Tem pogajanjem bodo prisostvovali francoski in italijanski člani upravnega sveta Južne železnice.

Zamenjava perperjev. Komisija finančnega ministrstva je ugotovila, da je treba zamenjati nad 11 milijonov perperjev. Perperji se zamenjajo po določenih relacijah v najkrajšem času.

Velikanski deficit Avstrije. Bivši minister dr. Engel konstatira, da je avstrijski budget samo vsled kurznega padca krone izgubil 35 milijard. Polletni proračun ima vsled teh izgub 41 milijard deficita.

Veliko avstrijsko posojilo še ni dovoljeno. Nekateri listi so poročali, da je zagotovljeno mednarodno veliko posojilo Avstriji v znesku petih milijonov šterlingov. Korespondenca »Herway« ugotavlja, da zadevna pogajanja še niso zaključena in da se vodijo še nadaljni podrobni razgovori. Posojilo bo mogoče v jeseni zaključeno in dovoljeno.

Carina.

Pojasnilo glede postopanja s dvo-vlastniki. Ministrstvo za notranje zadeve je priobčilo generalni direkciji carin, da zahtevajo carinarnice, ki so na meji proti Štajerski, ob izvozu proizvodov z dvo-vlastnih posestev, naj dvo-vlastniki

za vsak izvoz predložijo prošnjo s kolkom 2 dinarjev za prošnjo in 5 dinarjev za rešitev. Ker se takšno postopanje ne sklada z določili člena 6. »Začasnega pravilnika o dvo-vlastnikih« (C. br. 59.866 z dne 18. septembra 1920.), »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 2., se carinarnicam naroča, naj izvozno ocarinjanje proizvodov z dvo-vlastnih posestev izvršujejo po malem beležniku brez plačila izvoznih davščin in brez posebnih prošenj, ako izvažajo te proizvode legitimni dvo-vlastniki.

Na spričevalu o izvozu ni potreben vizum jugoslovanskega konzulata. — Inspektor carinarnic Kosta Jovanović, kakor tudi Avstrijski konzulat v Ljubljani sporočata, da na avstrijska spričevala o izvoru po obstoječih naredbah ni potreben vizum jugoslovanskega konzulata.

Pristojbine pri carinjenju poštnih paketov. Poštno in brzojavno ravnanje v Ljubljani naznanja, da znaša carinjalnina za vsak paket po 3 (tri) dinarje, kolkovina pa po 50 par za vsako priznanico (carinsko pobotnico) ter po 20 par za vsako poštno spremnico. Carinjalnina vsebuje pristojbino za poštno posredovanje pri carinjenju ter dostavnino. Kolkovine se pobirajo po določilih zakona o pristojbinah XIII, tarifne postavke 203 do 205. Do nedavno je zahtevala carinarnica pri uvoženih paketih razne certifikate itd., katere je bilo treba tudi kolkovati. Zaradi tega je prekoračila kolikotina uavadni znesek 70 par.

Davki.

Davek na poslovno obrt. S 1. oktobrom t. l. stopi v veljavo nova naredba o davku na poslovno obrt.

Promet.

Razglas glede vozninskih reklamacij. Na podstavi odloka gospoda ministra za promet z dne 14. julija t. l. se obveščajo trgovci, naj svojih zahtev — reklamacij — o preveč pobrani voznini, za poškodbo in izgubo prtljage in blaga ne pošiljajo ministru za promet, nego neposredno dotični oblastni železniški, odnosno ladjarski direkciji, pri kateri so plačali voznino; zakaj ministrstvo ne rešuje takih predmetov, ampak jih odkazuje dotični oblastni direkciji v postopanje, s tem pa se provzroča samo nepotrebno pisarjenje v administraciji in trati čas. Samo pritožbe zoper odloke oblastnih direkcij se smejo pošiljati ministru v končno rešitev.

Železnica skozi Predil. Italijanska vlada namerava v kratkem predložiti državnemu zboru zak. načrt, s katerim se določa 300 milijonov lir za zgradbo železnice skozi Predil na lastno režijo. Nova železniška proga bi šla iz Trsta skozi Furlanijo na Čedad in od tam ob Adiži, čez Kreda, Bovec, pod Predilom na Trbiž. S tem načrtom bo rešena tudi vezna proga od Sv. Lucije do Krede. Goriški trgovski krogi so protestirali proti temu, da bi šla ta proga skozi Čedad in Kreda, ker bi se na ta način obrnila vsa kupčija, ki jo ima sedaj Gorica z gornjo dolino, na Čedad in Videm.

Tržaške parobrodne družbe zvišajo prevoznino. Vsled slabe zaposlenosti so tržaške parobrodne družbe zvišale prevoznino, ki se zviša za čehoslovaško, avstrijsko in madžarsko blago za 10 do 20 odstotkov.

Kmetijstvo.

Posledica suše na Štajerskem. Polja in travniki se po hribih in na dravskem polju sežgajo. Krompir, fižol in koruza se silno suše. V malo boljem stanju so travniki in polja v podnožju gora in na močvirni zemlji. Mestni prebivalci zelo občutijo sušo; vsi pridelki so za polovico dražji. Edino vinogradi stoje dobro.

Razno.

Velika elektrarna v Hubju. V Hubju je nameravana nova elektrarna, ki bi obiskovala z lučjo in električno silo Ajdovščino, Štore, Lakovec, Sv. Križ, Cesto, Vrpolje in Vipavo.

Izpremembe protokolacij v trgovskem registru.

III. Dodatek k že vpisani firmi:

Vpisal se je pri firmi J. Mohorko, družba z o. z. za razpečavanje mineralnooljnih in kemikalnih izdelkov, J. Mohorko, Gesellschaft mit beschr. Haftung zum Vertrieb von Mineralöl und chemischen Produkten, s sedežem v Mariboru, nastopni dodatek k sklepu z dne 1. februarja 1921: Družba je sklenjena neodpovedno za dobo treh let. Po preteku te dobe se smatra družbena pogodba za molče podaljšano za nadaljnjih sedem let, ako je tri mesece pred pretekom prvotne dobe noben družbenik ne odpove.

Vpis izprememb pri združnih registrih:

Vpisale so se izpremembe pri firmah:

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga za kamniški politični okraj v Kamniku, registrovana zadruga z omejeno zavezo nastopna izprememba: Izstopil je član načelnštva Ivan Mali, vstopil pa je Mihael Kladnik, zadrugi uradnik v Kamniku.

Živnorojska zadruga na Boninjski Beli, registrovana zadruga z omejeno zavezo, nastopna izprememba: Izstopil je član načelnštva Anton Rupret, vstopil pa je Anton Zupančič.

Tržna poročila.

Poljski pridelki.

Osijek 5. avgusta. Dovozi pšenice slabi, povpraševanje živahno, cena 920 do 930 K. Ovesa priro malo na trg, prodajajo ga po 560 do 600 K. Koruza notira 670 do 720 K franko postaja. — Ječmen je dober, po 900 do 920 K franko postaja, jari ječmen 670 do 700 K. Inozemstvo kupuje fižol, ki stane beli 550 do 600 K, mešani 400 do 450 K. — Tendencia prijazna.

Tedensko poročilo s tržišča poljskih pridelkov. Visoki tečaj dinarja, ki onemogočuje vsak uvoz ameriškega blaga in slabi izgledi na koruzno žetev, vplivajo na naše tržne cene tako, da so se tekom zadnjega tedna znatno zvišale. Pšenica se je podražila v Vojvodini za 40 do 60 K, koruza za 60 do 90 K, oves za 50 do 70 K, jari ječmen pa za 50 do 80 K; beli fižol se prodaja po 550 do 600 K, mešani pa po 450 do 500 K. Omeniti se mora, da bi cene ne bile tako poskočile, če bi časopisi ne bili poročali o znižanju izvozne carine za pšenico na 10 dni in o svobodnem izvozu moke. Tudi pomikanje vagonov seveda ni ostalo brez posledic, ker prihaja malo blaga na trg.

Hmelj.

I. brzojavno tržno poročilo. Žatee, 4. avgusta 1921. — Živahno povpraševanje; hmelj leta 1920 se plačuje po 4000 do 4200 č. K za 50 kg, starejši letniki pa po 1900 do 2000 č. K za 50 kg, cene rasteče. (Navedene cene veljajo za žateški hmelj). — Hmeljarsko društvo.

Kolonijalni pridelki.

Kava: Newyork: loko 6¹/₁₆, za julij 6.20, september 6.34, december 6.76 Amsterdam: Java Robusta W. I. B. f. a. g. julij—avgust iz Indije 27 c. cif Holandija, Robusta, loko 27—28 c. fob. Lepa, zrnata, prana kava, srednja kvaliteta 47—50 c, fob. rumena Surinam Liberia 31 c. fob.

Hamburg, loko: Santos, Extrapri-me 8.65—9.10 M. Prime 8.10—8.70, Superior 7.50—8.20, Good 6.70—7.40, Regular 6.20, Rio 6—6.70, Minas 6.67—7.20, Java Robusta 6.50, W. I. B. 7. Liberia 5.15, Haiti 7.65—8.20, Guatemala, Costarica, Nicaragua, Columbia, Venezuela 10.50—14, prana Istih vrst 11.80—15.50.

Riž. Hamburg: Siam Garden I 5.30—5.90 M. Siam, lomljen A. I. 4.35, isti C. I. 4.25 Saigon Mr. I. 5.50 Saigon, lomljen I. 4—4.15, Brazilski riž, razto-var. v juliju 5.15, Buroma Mr. II, loko 5.50—5.90, Burma, lomljen A. I. loko 4.90, loko, avgust dostava 4.60.

Trst: Burma II. 18.2 šilingov.

Kovine.

Berlin 1. avgusta (za 100 kg v markah): elektrolitični baker 2238, rafinadni baker (99 do 99.8 odstotkov) 1825, svinec 685, srebro 740 do 750, aluminij (98 do 99 odstotkov) 2850, barca cin 4750, cin (vsaj 99 odstotkov) 4500, čisti nikelj 4300, antimon-regulus 723, srebro v palicah (900 pro mille) 1330 do 1340 za 1 kg.

Oglašajte v 'Trgovskem listu'!

Borza.

9. avgusta

Zagreb, devize: Berlin 208 do 208.50, Bukarešta 225, Milan 728 do 734, London 610 do 611, Newyork kabel 167, ček 164.50, Pariz 1305 do 1320, Praga 210 do 212, Švica 2800 do 2850, Dunaj 15.30 do 15.70, Budimpešta 43 do 43.50, valute: dolar 163 do 164, avstrijske krone 16.75, rublji 17.50 do 19, 20 K v zlatu 540, funti 575 do 585, napoleoni 530 do 535, marke 208 do 210, leji 223, lire 722 do 727.

Jadranska banka 1825 do 1850. Ljub. kreditna banka 810. Ljub. strojne tovarne in livarne 860.

Beograd, valute: franki 324, leji 55.75, marke 51, napoleoni 128, devize: London 151.90, Pariz 326, Ženeva 690, Praga 52.50, Dunaj 4.63, Budimpešta 51.25, Milan 182.

Zürich: Berlin 735, Newyork 589, London 2175, Pariz 46.70, Milan 26, Praga 755, Budimpešta 152, Zagreb 300, Bukarešta 762, Varšava 0.30, Dunaj 0.60 av. žig. krone 0.56

I. JUGOSLOV. TOVARNA

za gumbje in kovinske predmete

== d. z. o. z. ==

Slovenska Bistrica

Oferiramo

naše prvovrstne rožene gumbje v vsaki velikosti in po vsakem vzorcu :: s cenami brez konkurence ::

Zahtevajte cenike!

Prodaja na veliko.

SLOVENSKA TRGOVSKA DELNIŠKA DRUŽBA

V LJUBLJANI.

Vse cenjene odjemalce vladno obveščamo, da se nahajajo od sedaj naprej naše pisarne in skladišča v lastni hiši na Resljevi cesti, št. 32.

Slovenska trgovska delniška družba.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000.000 K. - Rezervni zakladi 45,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

ODPREMNO PODJETJE STEVO TONČIČ : MARIBOR

Oddelek za razpošiljanje poštnih paketov.

GG. TRGOVCI!

Poštne pakete iz inozemstva dobite v 8 dneh zacinjene na odrejeno mesto, ako iste oddaste na naslov

STEVO TONČIČ : MARIBOR

(Za pakete nemškega izvora je paziti na obstoječe carinske odredbe. — Tozadevne informacije brezplačno na razpolago. — Postrežba hitra in točna. Za čim večje posluževanje te vrste odprave prosi

s posebnim spoštovanjem

STEVO TONČIČ : MARIBOR

Telefon 230 in 330. — Brzjavi: Tonspedit.

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavi: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.

»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače
ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304.

I. C. MAYER

LJUBLJANA

Ustanovlj. 1834.

MANUFAKTURA

EN GROS

EN DETAIL

Gonilni jermeni

za tovarne, mline, žage
in poljedelske stroje v
vsaki širini v zalogi pri

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Na debelo in drobno najceneje kupite
trgovski in kancelijski
gladek, črtan, kariran
in kvadriran, pismeni
v mapah in škatljah,
ubran (Krepp), svileni,
klosetni in ovojni

razne zvezke za srednje in višje šole,
raznvrstne kuverte in razglednice,
čipke za stelaže ozke in v polah, kredo,
peresa, svinčnike, radirke ter razne
druge pisarniske in šolske potreb-
ščine pri

L. PEVALEK, LJUBLJANA,
Židovska ulica 4.

Izurjenega,
v konfekciji
upeljanega
potnika in
perfektno zaneslji-
vo knjigovodkinjo

išče za takojšnji nastop

Jugoslovenski Loid
tovarna za
konfekcijo
v Mariboru.

Ponužbe na naslov: Advokat Müller,
Maribor.

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski
kis, bohinski in trapistov-
ski sir, salami, šunka in sla-
nina, ljutomersko stekle-
nično vino letnik 1917,
Rogaška
Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Tovarna olja in firneža

Zabret & Ko.

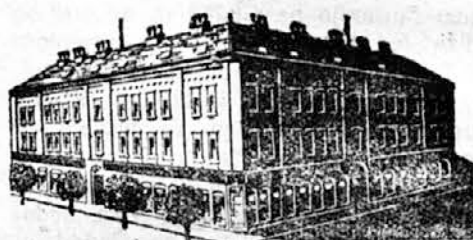
Britof pri Kranju (Slov.).

Skladišče: Beograd, Novi Sad.

NAJCENEJE.

Proizvaja jedilno laneno olje,
tehnično laneno olje, prva
laneni firnež, lanene tropine
in druge vrste oljnih izdelkov.

Brzjavi: ZABRET, KRANJ.

„MERKUR“
veletrgovina z manu-
: fakturo na debelo :
Maribor.

Priporočamo našo zalogo
prvovrstnih fabrikatov čeho-
slovaškega proizvoda vseh vrst
manufakturnega blaga po
dnevni konkurenčni ceni.

NA DEBELO.

Veletrgovina z železnino
Pinter in Lenard, Maribor

NA DEBELO.